

Zes onverwachte natuurschatten in het Groene Hart

Het zijn oases voor mens en dier, winterse weilanden vol ganzen, jaar, bloemen in de zomer en van buitende kieviten in het voor- uitwaaien en bekijken. Genieten heerlijk kunt wandelen, struinen, Groene Hart. Natuurgebieden waar u van Staatsbosbeheer in het westelijke ketting. Dat zijn de natuurgebieden klein maar fijn, als pareltjes aan een

Het Groene Hart is wereldberoemd en dat is terecht. De lange, rechte weilanden doorsneden met glinstende sloten, de knotwilgen, rietkragen en molens her en der. Oit was dit Groene Hart èen zompig veenmoeras waar geen mens kon komen. Tot de elfde, twaalfde eeuw toen bisschoppen van Utrecht en de graven van Holland de ontgining in gang lieten zetten. Door het graven van sloten werd het veen ontwaterd zodat het droog genoeg werd om er akkerrijes op aan te leggen. Ontwaterd veen klinkt echter in en wordt daarmee weer natter. Er kwamen molens en het land daalde en daalde. De grond werd te nat om als akker te kunnen gebruiken. Akker werd weiland en de koe verscheen. De weilanden van toen waren

Even kijken welke route we zullen nemen.

Op pad in het Groene Hart

Wandelen, fietsen, vogels kijken en heerlijk struinen tussen Leiden en Alphen a/d Rijn

Wandelen
Fietsen

Staatsbosbeheer Westvoorden
Boslaan 12, 2594 NB Den Haag
T 070-3851050
www.staatsbosbeheer.nl

Informatie

Wilt u meer weten? Neem dan contact op met Staatsbosbeheer Westvoorden, T 070-3851050
Of kijk op www.staatsbosbeheer.nl

© Staatsbosbeheer 2010 auteursrechten voorbehouden |
Tekst: M. Wesseling | Fotografie: E. Dirksen, N. de Bruin |
Kartografie: TDKadaster.

vol natuur met 's zomers een zee van bloemen. De Randstad rukte op en de landbouw werd intensiever. Veel natuur verdween, maar gelukkig niet alles!

Hier, tussen Leiden en Alphen aan den Rijn beheert Staatsbosbeheer een ketting van kleine natuurgebiedjes die elk afzonderlijk, maar vooral ook samen belangrijk zijn. Het zijn voor mens, plant en dier oases temidden van de Randstedelijke drukte. Pak de fiets en ga mee op pad. Struin met de kinderen, wandel in alle rust. Geniet en kom er terug: dit Groene Hart is het waard.

Het Zaanse Rietveld (43 ha)

Het Zaanse Rietveld bewijst dat ook een jong natuur- gebied bijzonder kan zijn. In 2007 kon Staatsbosbeheer dit voornamelijk landbouwgebied teruggeven aan de natuur. De waterstand ging flink omhoog en er zijn sloten en poelen gegraven. Bomen staan er niet – het Groene Hart is immers open. Behalve aan de noordrand waar bomen de bebouwing minder zichtbaar maken. Dit natte natuurgebiedje is ideaal voor libellen, waterspitsmuzzen en natuurlijk vogels. Veel vogels: u kunt hier tientallen soorten zien. Scholkester, kievit, lepelaar, smient, kolgans, water-snip, koperwiek en bergende. In voorjaar en zomer ontdekt u al dotterbloemen en katestaarten. U ziet het friele blauwzwart gekleurde lantaarntje (een libel) boven het water dansen en de dagpauwoog die nectar drinkt.

Tussen Alphen aan den Rijn en Leiden vindt u, van oost naar west:

Heerlijk fietsen door het rustige en weidse Groene Hart

wandelt temidden van jonge kikkers en padden. IJsvogel, krakeend, meerkoet, buizerd en waterhoen tonen zich 'open en bloot'; stinkzwam, judasoor en andere paddenstoelen sieren bodem en bomen. De Noord Aa wordt begraasd door vee van boeren uit de omgeving. Zo voorkomt Staatsbosbeheer dat het gebied dichtgroeit met bomen.

Wat te doen:

- vrij wandelen
- lekker struinen, spelen, picknicken etcetera

Westeinde (52 ha)

Het Westeinde is weer zo'n natuurgebied om blij van te worden. Het voorjaar is hier heerlijk lawaaierig met tientallen zingende en roepende weidevogels. In de mooie, hobbelige en kruidenrijke graslanden vinden ze een veilige plek om te broeden. Met een uitgekiend beheer zorgt Staatsbosbeheer ook voor voldoende bloeiende kruiden en daarmee voor genoeg insecten voor de kuikens. Met wat geluk ziet u zo'n donzig vogeltje. De bloemenrijkdom in de zomer doet aan vroeger denken, aan de tijd dat het boerenland nog bloemrijk was. Na de zomer komt de rijkdom van de winter als duizenden ganzen uit het hoge noorden hier overwinteren. Doe 's winters even de ogen dicht en probeer de verschillende ganzengeluiden te onderscheiden.

Wat te doen:

- vogels kijken vanaf de kade
- wandelen over de kade tussen de weilanden

Spookverlaat (36 ha)

Geen meter is hetzelfde in het natuurgebied Spookverlaat! Moeras, riet, ruitje, bosjes, een vogeliland en een flinke waterplas maken dit een verrassend natuurgebied. Lopend over het snipperpad of spiedend vanuit de vogelkijkhut ontdekt u steeds nieuwe planten, dieren en vergezichten. In het voorjaar kleppert een ooevaarspaar luidruchtig op zijn nestpaal en roept de kleine karekiet vanuit het riet. Wiggenroosje en gele Iis bloeten en de wereld is even heel ver weg! Een fijn gebied, de naam Spookverlaat ten spijt. Ooit waren hier schutvogelieden en een flinke waterplas maken dit een gebied bijzonder kan zijn. In 2007 kon Staatsbosbeheer dit voornamelijk landbouwgebied teruggeven aan de natuur. De waterstand ging flink omhoog en er zijn sloten en poelen gegraven. Bomen staan er niet – het Groene Hart is immers open. Behalve aan de noordrand waar bomen de bebouwing minder zichtbaar maken. Dit natte natuurgebiedje is ideaal voor libellen, waterspitsmuzzen en natuurlijk vogels. Veel vogels: u kunt hier tientallen soorten zien. Scholkester, kievit, lepelaar, smient, kolgans, water-snip, koperwiek en bergende. In voorjaar en zomer ontdekt u al dotterbloemen en katestaarten. U ziet het friele blauwzwart gekleurde lantaarntje (een libel) boven het water dansen en de dagpauwoog die nectar drinkt.

Wat te doen:

- wandelen rondom het gebied (het pad is niet gemarkeerd, 2 km)
- vogels kijken
- paardrijden

Wat te doen:

- kamperen op paalkampeerterrin
- vogels kijken vanuit de vogelkijkhut
- wandelen

Heerlijk fietsen door het rustige en weidse Groene Hart

De Wilck (130 ha)

Reclame heeft De Wilck helemaal niet nodig! Wie er gaat kijken, raakt meteen in vervoering en wil nooit meer weg. Het is zo'n natuurgebied waar ogen en oren 'overbelast raken', zoveel moois is er te zien en te horen. Grutto's scheren door de lucht luid roepend grut-o-grut-o-grut, Kieviten buitelen en veldleeuweriken zingen hoog in de lucht hun melodieuze verleidelijk lied. De weidevogels weten zich veilig en bouwen met graagte een nest. In de kruidenrijke graslanden vinden hun kuikens voldoende insecten. Echte koekoeksbloem, ratelaar en margriet kleuren het zomers veld roze, geel en wit. 's Winters fluiten honderden smienten (kleine eendjes) temidden van vele grauwe ganzen en kol- en brandganzen. Bovendien is nogal eens de sierlijke kleine zwaan te zien... en te horen! Kleine zwanen 'bespreken veel met elkaar'. Ze maken een mooi, fluitend geluid. Ze slapen op de grote plas middenin het natuurgebied. In voor- en najaar, trekijd voor de vogels, bivakkeren hier vogels op hoge poten; groenpootruiters, kemp-hanen, rosse grutto's en tal van andere vogels die in het hoge noorden broeden. En alsof dat alles nog niet genoeg is, is De Wilck ook landschappelijk ongekend mooi. Hier zijn de slootkanten nog authentiek brokkelig, is het land in het voorjaar nog zompig en nat, is de einder nog leeg en de stilte weldadig.

De Wilck is Natura-2000 gebied. Natura 2000 is het Europese netwerk van beschermde natuurgebieden. Het is als het ware een keurmerk voor alle topgebieden van Nederland en Europa.

Wat te doen:

- vogels kijken!
- wandelen (overstapjes, 2 km)

Weipoortse Vliet (12 ha)

Dit bosje is een beetje vreemde eend in de bijt; in het open Groene Hart hoort immers eigenlijk geen echt bos thuis. Het bosje is aangeplant in het kader van de ruilverkaveling.

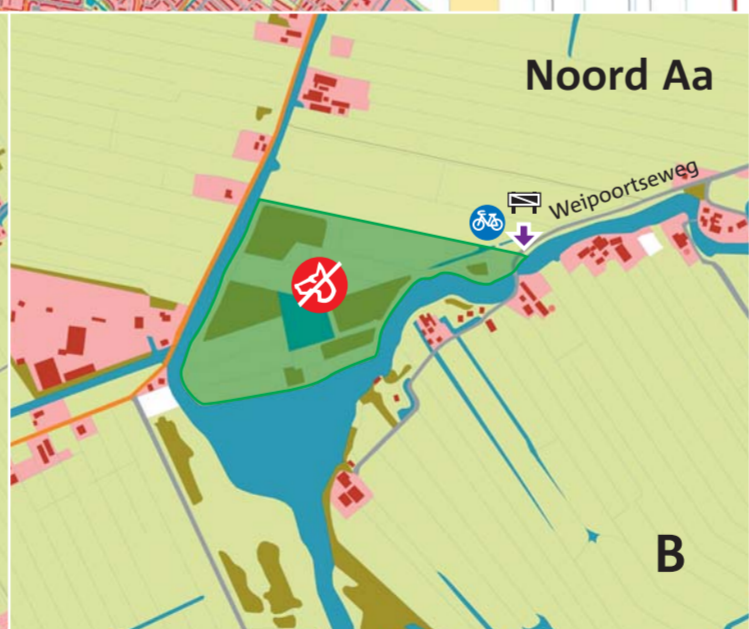
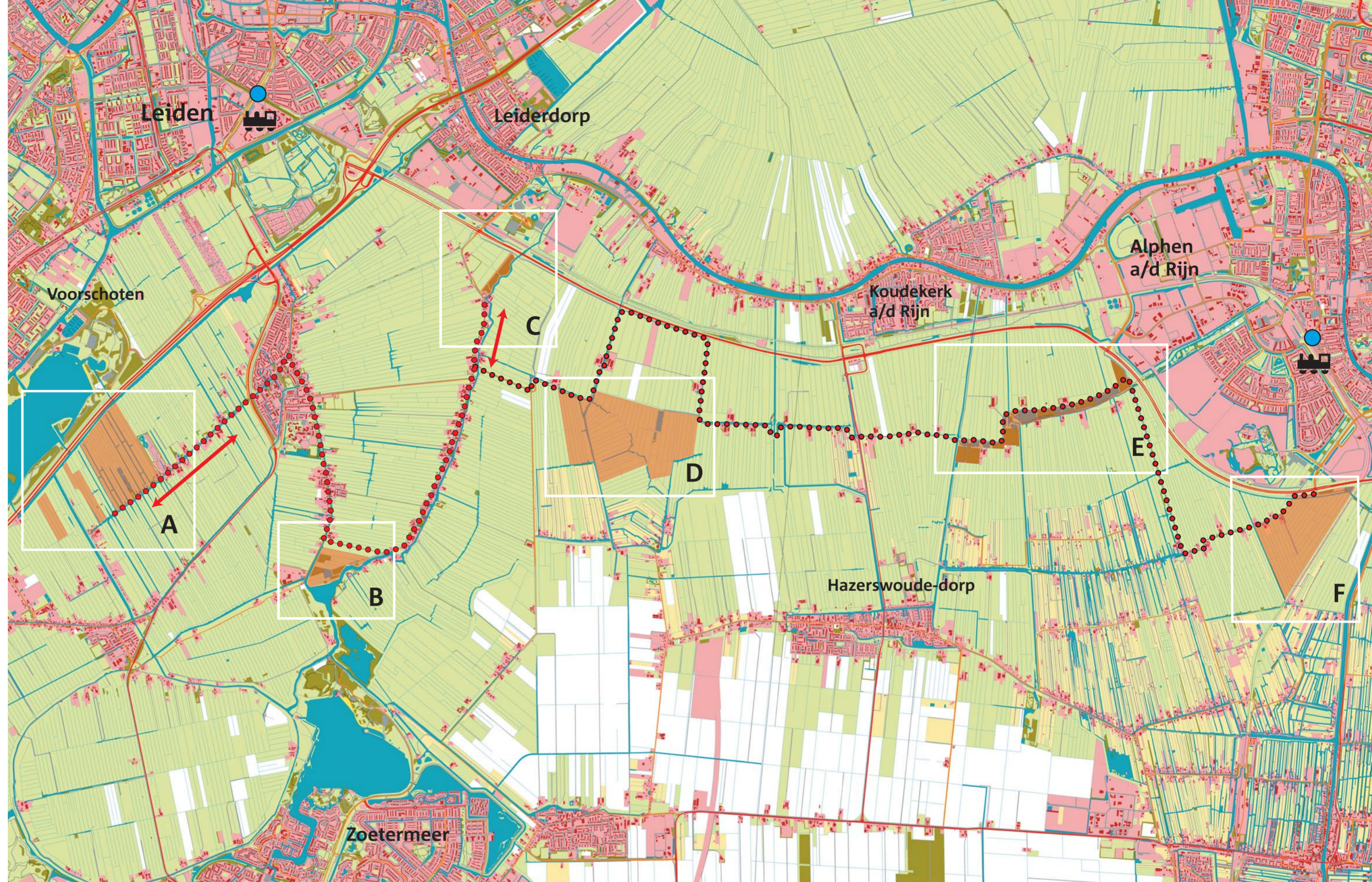
Er omheen lopen over de kade langs het water de Weipoortse Vliet (naamgever van het natuurgebiedje), is een vreemde, maar aangename ervaring. U ziet futen en meerkoeten en hoort een roodborst en winterkoning. Bos- en weidevogels ervaar je niet vaak zo dicht bij elkaar. Het bos is nog jong, de bodem vrij kaal. De komende jaren zullen struiken en kruiden het terrein insecten- en vogelrijker maken. Het terrein wordt begrast door schapen.

Wat te doen:

- vrij wandelen
- lekker struinen, spelen, picknicken etcetera
- kamperen op paalkampeerterrein
- mountainbiken (op de atb-route; onderdeel van 40 km lange route door Land van Wijk en Wouden)

Noord Aa (12 ha)

Van alle natuurgebieden in deze omgeving, is de Noord Aa wel het leukste voor kinderen. Ze kunnen er naar hartenlust rennen door de weilanden, klauteren over hekken, verstoppertje spelen in de bosjes of kikkers zoeken in sloot en plas. Maar natuurlijk is de Noord Aa niet alleen voor kinderen aantrekkelijk. Ook volwassenen struinen met groot plezier en genieten van bos-, water- en weidevogels. U ontdekt de vormenrijkdom van de mossen in de broekbossen, ziet kleurrijke libellen boven het water jagen en

Legenda

- Station
- Informatiepaneel
- Parkeerplaats
- Fiets parkeerplaats
- Vogelkijkhut
- Verboden voor honden
- Honden aan de lijn
- Wandeling
- Ruiterspad
- Natuurgebied
- Ingang
- Vrij wandelen